

Våld mot barn är inte genusrelaterat

Vi är emot allt våld och alla typer av övergrepp mot barn. Det innefattar fysiskt såväl som psykiskt våld. Det är därför beklämmande att läsa ”Skydda våra barn från pappor som är förövare”. Det ska vi och samhället naturligtvis göra men är man uppriktig i den ansatsen så måste man vara emot allt våld, inte endast det fysiska våld som män och pappor utövar mot barn.

Artikeln är en partsinlaga från ett särintresse och måste ses som det. Så här säger Brottsförebyggande rådet: ”Av de misstänkta för misshandel mot små barn är andelen kvinnor relativt hög jämfört med andra brott, över 40 procent av de misstänkta för misshandel mot barn 0 – 6 år är kvinnor (2015)”.

Man kan naturligtvis göra som debattörerna gör och välja sin statistik efter ändamål men det är ett stort svek mot Sveriges barn att relativisera en så stor del av våld mot barn.

Den aktuella domen i Svea hovrätt handlar om att väga två olika risker mot varandra, nämligen risken om fysisk misshandel och risken om psykisk misshandel som följer av att barnet fråntas möjligheten att träffa båda föräldrarna. Detta är en svår avvägning som kräver specifik kunskap om fallet. Oavsett detta specifika fall anser vi att domslutet visar på vikten av att barn får kontakt med båda föräldrarna.

Familjerätten, som således utrett familjen vid ett antal tillfällen, bedömer att det inte finns risk för att pappan utsätter barnen för något som inte är bra för dem. Familjerätten konstaterar vidare att pappan sannolikt är den som bäst skulle tillgodose barnens kontakt med båda föräldrarna.

Här är pudelns kärna. Från evidensbaserad psykologisk forskning vet vi idag att riskfaktorer för barn som förlorar kontakten med en ”tillräckligt bra” förälder, oftast pappan, är betydande och ofta livslånga. Där frånvaro av kontakt med en förälder kan ge psykologiska men också flera andra skador även i vuxenlivet. Beslut om barnens bästa måste bygga på evidensbaserad kunskap.

Även om barnets vilja är av betydelse, så är det i dessa sammanhang svårt att tala om en fri vilja utan att sätta detta i en kontext. Från forskning vet vi att barn, som har en normal relation med båda föräldrar, och som fråntas kontakt med en förälder under längre tid, ofta utvecklar en ovilja att träffa denna förälder. Denna beskrivning passar väl in på detta fall. Barnets vilja kan alltså påverkas av beslut som socialsekreterare och domare gör. Att under dessa omständigheter tala om barnets fria vilja utan att problematisera begreppet är olämpligt.

Avgörande ska vara barnens behov. Inte mammans, inte pappans, inte föräldrarnas. Det är just det som Svea hovrätt försökt göra.

.

Matts Hertsberg, ordförande PappaBarn

Anders Fors, vice-ordförande PappaBarn

Sverker Sikström, Professor i psykologi, Lunds universitet